

ČRo – Evaluace 2020

Vnímání a hodnocení vysílání ČRo

Pavel Šimoník, vedoucí Oddělení výzkumu

10.2.2021

Nastavení a cíle projektu

Každoroční komplex výzkumů od r. 2012, pravidelně září - listopad

- 1. Kvalitativní šetření** - diskusní skupiny (focus groups) s posluchači vybraných stanic ČRo, potenciálními a bývalými posluchači
- 2. Kvantitativní šetření** na výběrovém souboru reprezentativním pro populaci posluchačů rádia ve věku 15-79 let

Cíl: získat zpětnou vazbu veřejnosti a posluchačů stanic ČRo k:

- **plnění veřejnoprávní role**
- **hodnocení vysílání a očekávání od něj**

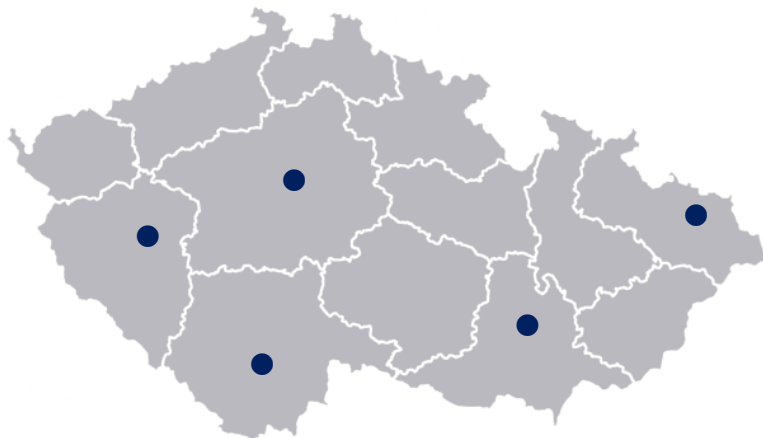
1. Kvalitativní šetření

Parametry (metodika)

Skupinové diskuse - Focus Group

Celkem 16 FG (N=144) v Praze, Brně pro celoplošné stanice. Regionální stanice: Brno, Ostrava, Plzeň, České Budějovice.

● Cca 90 minut, 9 respondentů ve skupině, cca polovina diskuzí probíhala tradičně offline, polovina z důvodu vládních opatření proti koronaviru online.

● Hodnocené stanice/skupiny posluchačů

- ČRo Radiožurnál,
- ČRo Plus
- ČRo Dvojka
- ČRo Vltava
- Regionální - ČRo Brno, Ostrava, Plzeň, ČB
- Bývalí posluchači
- Potenciální posluchači
- Wave, Jazz, D-Dur, Junior

Celkové vyznění diskusí s posluchači

- **Obdobné vnímání ČRo jako v minulých letech**
 - **ČRo vnímán posluchači velmi pozitivně, dobré plnění veřejnoprávní role**
 - ČRo = profesionální, slušný, nezávislý, vyvážený, důvěryhodný, nestranný
 - **„poslední ostrůvek objektivity“** - ve srovnání s ostatními médii i jmenovitě s ČT
 - **vysílání v době pandemie přiměřené, informující, stručné, nešířící paniku a strach, faktické**
 - občasná **přesycenost negativními informacemi** o koronaviru napříč médii, **tendence k „oddechu“**, tzn. pohodová relaxační témata
 - **rostoucí důležitost nových médií**, poslech výběrově přes aplikace, streamovací služby, portál na webu, zájem o sledování videí, sílící obliba Podcastu.

„Poslední dobou hledám více relevantní a smysluplné informace, proto poslouchám Plus.“

„ČRo je informátor, tlampač v době nouze..“

Občasná kritika / nízká obeznámenost

➤ Negativní hodnocení spíše okrajově

- někteří starší posluchači a v regionech zpochybňují objektivitu ČRo (nejsou však schopni ukázat na objektivnější média)
- **individuálně výtky k tendenčnosti moderátorů/komentátorů, pocit nevyváženosti hostů** (např. protiruské tendence apod.)
- tradiční, ojedinělé výtky k zastaralosti a nezáživnosti hudby, nízké dynamice vysílání, opakujícímu se zpravodajství

• Bývalí a potenciální posluchači

- často **velmi zkreslené představy o ČRo, minimální znalost obsahu vysílání**
- **nemoderní, monotónní, nudný, s neúměrnou převahou mluveného slova** (zdlouhavé debaty a pořady, přílišné rozebírání témat)

Vnímané atributy ČRo

Vysoká úroveň moderátorů, kultivovanost, spisovná čeština, profesionální přístup, vysoká odbornost a zájem o témata

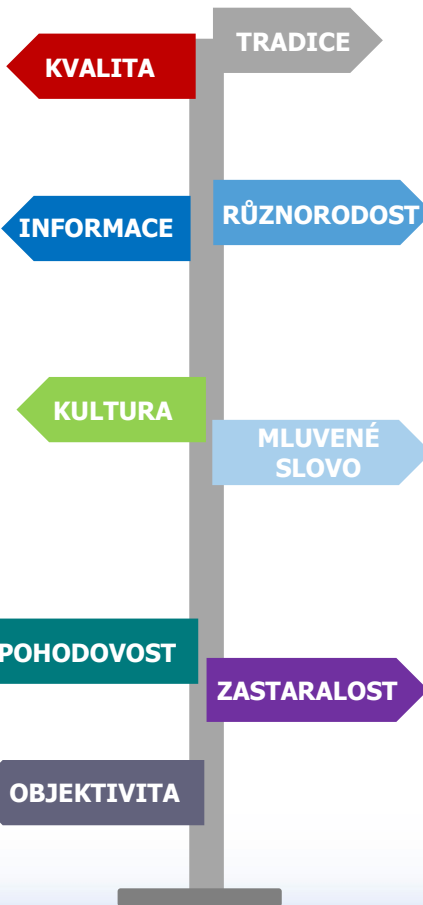
Zpravodajství (Plus a Radiožurnál), zajímavé a praktické informace v pořadech na **Dvojce, Regionech** a specificky o **kultuře na Vltavě**

Stanice zaměřené na kulturu (Vltava, Ddur, Jazz, Dvojka Wave), kvalitní žánry (vážná hudba, jazz, alternativní hudba, divadelní hry, literatura; vnímána kulturní progresivita)

Poklidný a pomalejší ráz vysílání, moderace a hudba, zejména na Dvojce, Regionech, Vltavě, D-dur a ČRo Jazz

Vysoká úroveň zpravodajského servisu zejména na **Radiožurnálu a Plusu**

☰ Český rozhlas

Poslech ČRo předáván z generace na generaci, **ČRo spojen s rodiči a prarodiči, vnímání historie ČRo i jeho „dějinné“ role**

Rozmanité stanice, různé žánry včetně těch okrajových, pestrost formátů

ČRo unikátní v šíři a pestrosti mluveného slova. Důvěryhodný a obsáhlý zpravodajský servis. Hry, četby, rozhovory se zajímavými osobnostmi, poradny, tematické pořady

Pro staré - zejména některé stanice (Dvojka, Regiony); hudební výběr (Radiožurnál, Dvojka, Regiony). Některé pořady na Vltavě. Rozvláčnost, přílišné zapovídávání a rozebírání. Nízká dynamika, vážnost, nezábavnost

Vnímání stanic ČRo posluchači

- hlavní **nositel image ČRo**
- **objektivní a kvalitní zpravodajství**, vyvážený poměr mluveného slova a hudby
- **Host Lucie Výborné, Zelená vlna**
- jedinečné **sportovní zpravodajství a živé přenosy**.
- méně korektnosti, **více investigativních pořadů, více glosátorů**, více sportovních přenosů. Někteří chtějí humor a pozitivitu době pandemie

- ceněn **klidný a oddechový ráz vysílání**
- rozmanitá a zajímavá **nabídka mluveného slova**
- **kultivovaná, přívětivá moderace** a příjemný výběr hudby
- **změny programu vnímány převážně pozitivně**
- **pro některé posluchače (starší) pocit'ovány jako povrchnější, lehce bulvární**

Vnímání stanic ČRo posluchači

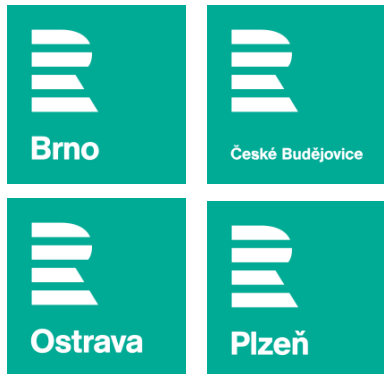

- **unikátnost stanice** - **jediné stanice pouze mluveného slova**, publicistiky a širšího vhledu
- oblíbené pořady: **Interview Plus, Pro a proti, Dokument, Osobnost Plus** (i krátké zprávy a hlavní zprávy)
- **ceněny pořady o vědě** - srozumitelné podání
- **pořad B. Tachecí s J. Konvalinkou** (poučný, přinášející orientaci ve vývoji koronavirové situace)

- **vysoká kvalita a rozmanitost pořadů o kultuře**
- **výrazná komunikace stanice** (vizuální kampaň, osobnosti podporující Vltavu)
- účast na kulturním dění a tematické vysílání (Sci-fi léto).
- **udržování tradiční a seriózní tváře**, zároveň **odvaha** být **progresivní a atraktivnější pro mladší**, náročnější posluchače

Vnímání stanic ČRo posluchači

- spíše **pro starší posluchače z regionů**
- nosným atributem **informace a obsahy z regionu**
- ceněna **pohoda, atmosféra** vysílání
- část posluchačů – **více otevřít i pro mladší cílové skupiny, více se zaměřit na regionální politiku a sport**
- důležité **pořady o hobby, poradny a interaktivita vysílání.**
- pro image stanic **důležité akce v regionech**

- **unikátní stanice** - hudební nabídka i pořady mluveného slova.
- **pestrý a originální zdroj inspirace** a otevírání nových obzorů
- občas **obtížná orientace v programu** (proměnlivost)
- důležité **mobilní aplikace** pro příjem stanice
- **podstatná část poslechu** prostřednictvím **podcastů** nebo **Spotify**, **stahování** vybraných **pořadů z archivu**
- typická **selektivnost poslechu podle stylů hudby a témat obsahu**

Vnímání stanic ČRo posluchači

- **velmi loajální, spokojení posluchači**
- **jistota klidu a kulturního vyžití** v oblíbeném žánru
- **ceněn velký podíl hudby** v programu
- **D-dur zajímavý i pro „začátečníky“** poslechu klasické hudby (edukativní prvky pro orientaci v žánru)
- **převažuje poslech hudby bez konkrétního času/ pořadu**
- **vyhovuje kontinuální hudební nabídka vysoké úrovně** (vždy po ruce)

- **posluchači spokojeni** s nabídkou
- **líbí se úzká profilace**
- **ostrov klidu a odpočinku** s oblíbenou hudbou
- **klíčová nerušená hudební produkce**
- **webové stránky silný potenciál** (paralelní sledování aktuálních zpráv o světě jazzu v rámci poslechu - neruší ho mluvené slovo)
- **posluchači bez potřeby měnit profil stanice**

Vnímání stanic ČRo posluchači

- podle rodičů i dětí **pohodové, pozitivní, zábavné, různorodé i vzdělávací a jedinečné**
- **nabídka širokého a kvalitní programů**
(písniček, pohádek a příběhů pro menší děti)
- **kladně hodnoceni moderátoři (včetně dětských) i hudební program stanice**
- **kombinují živé vysílání se záznamy z archivu, přístupu z různých zařízení (od rádia/TV přes notebooky a telefony dle situace)**
- **hodnocení programu velmi pozitivní**
- **slabinou nízké povědomí o stanici**

Pozitiva a negativa: citace

„Sportovní přenosy nikdo nemá.“
(Radiožurnál)

„...celková úroveň moderátorů a komentátorů je jedinečná. V jiných médiích jsou lidé bez vzdělání, průpravy, bez praxe...“(Radiožurnál)

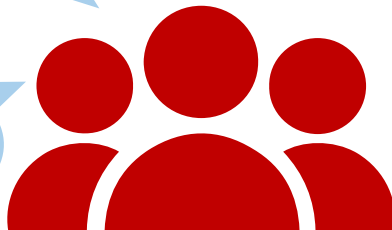
„...pro mě je to přinášení nových úhlů pohledů, srovnávání názorů, hledání pravdy...“
(Plus)

„...srovnávám si informace, Plus má skvělé komentáře, je seriózní...“(Plus)

„...za mně tam pracují profesionálové, proto Vltavu poslouchám...“
(Vltava)

„...lékaři poradí starším lidem..“
(Region, BRNO)

„...nejlepší je Lucie Výborná...“
(Radiožurnál)

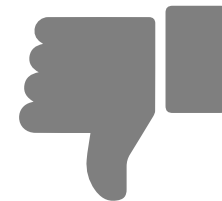
„...nemůžou oslovit mladé posluchače: ti potřebují méně informací, živější projev a jinou skladbu hudby...“(Ztracení)

„...ranní vysílání není dynamické: „mělo by být více nakopávací, třeba na Kissu ráno moderuje dvojice, neřeknou vulgární slovo, ale nabijou...“(ztracení)“

„...chtělo by to propagovat víc pro mladší posluchače, některé pořady jsou zajímavé, ale je to přebito nálepkou „pro starší...“
(Region, ČB)

„...Halínu Pawlovskou opravdu nemůžu, tak jsem ten pořad přestala poslouchat...“(Dvojka)

„...někdy je z moderátora cítit, komu fandí..“(Plus)

2. Kvantitativní šetření

Parametry (metodika)

Kombinace metod:

- On-line dotazování – CAWI (80 %)
- +
- Telefonické dotazování – CATI (20 %)

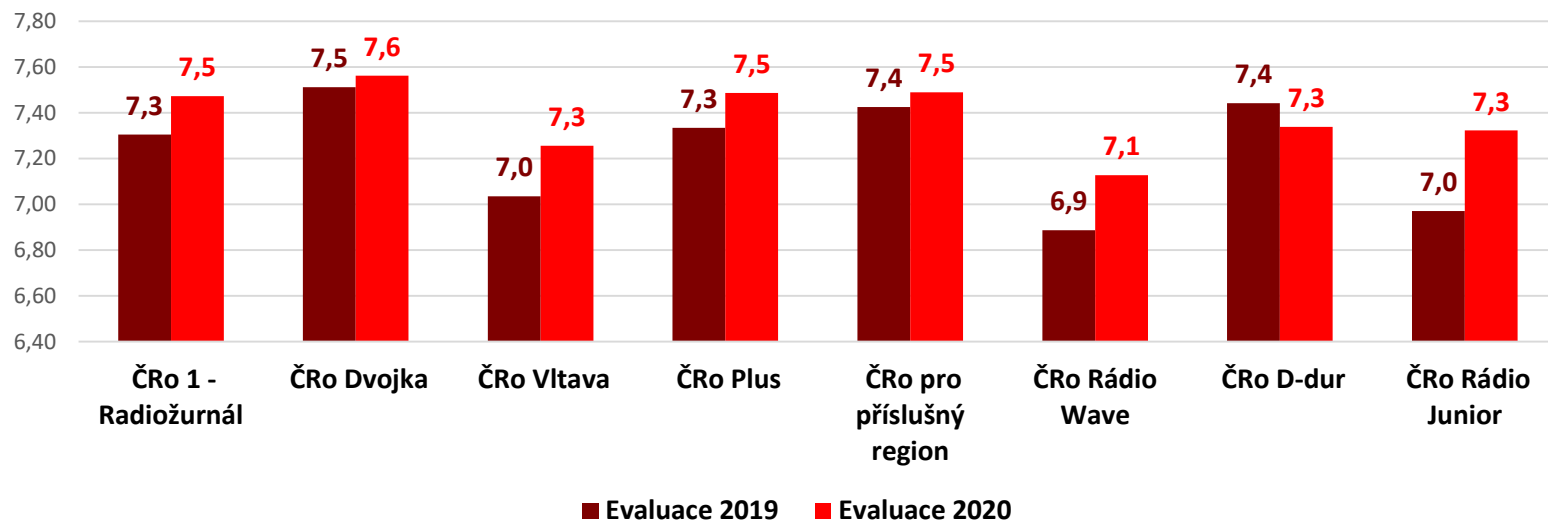
- **Reprezentativní výběr populace ČR 15-79 let**
- **Velikost vzorku = 4 553 respondentů**
- **3 vlny**
 1. Hudební mapping (hudební styly)
 2. Programové preference a hodnocení vysílání stanic
 3. Veřejnoprávnost a image stanic
- **Realizace: STEM/MARK a NMS**

Hodnocení vysílání

Celková spokojenost posluchačů s vysíláním stanic ČRo

Odpověď na otázku: *Uvedl/a jste, že jste v posledním měsíci poslouchal/a tuto stanici. Jak byste ji hodnotil/a z hlediska své celkové spokojenosti s ní? (hodnocení na škále 1-10)*

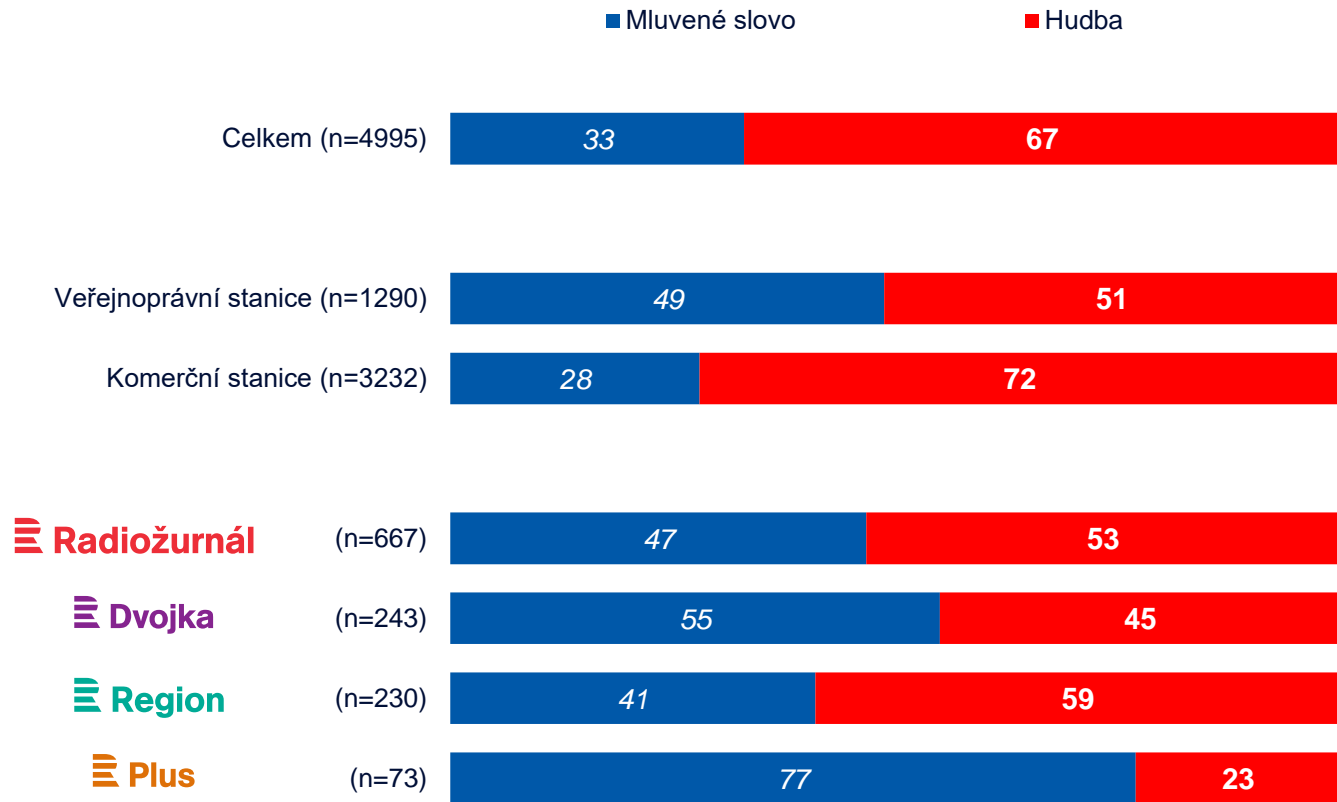
Srovnání hodnocení v roce 2019 a 2020

Variační rozpětí hodnocení je mezi stanicemi ČRo poměrně malé. Celkově se pohybuje v nadprůměru. Proti předchozímu roku vidíme mírné zlepšení hodnocení u všech uvedených stanic s výjimkou D-dur. Výrazný je posun u Rádia Junior a Rádia Wave.

Preferovaný podíl mluveného slova a hudby na hlavních stanicích ČRo

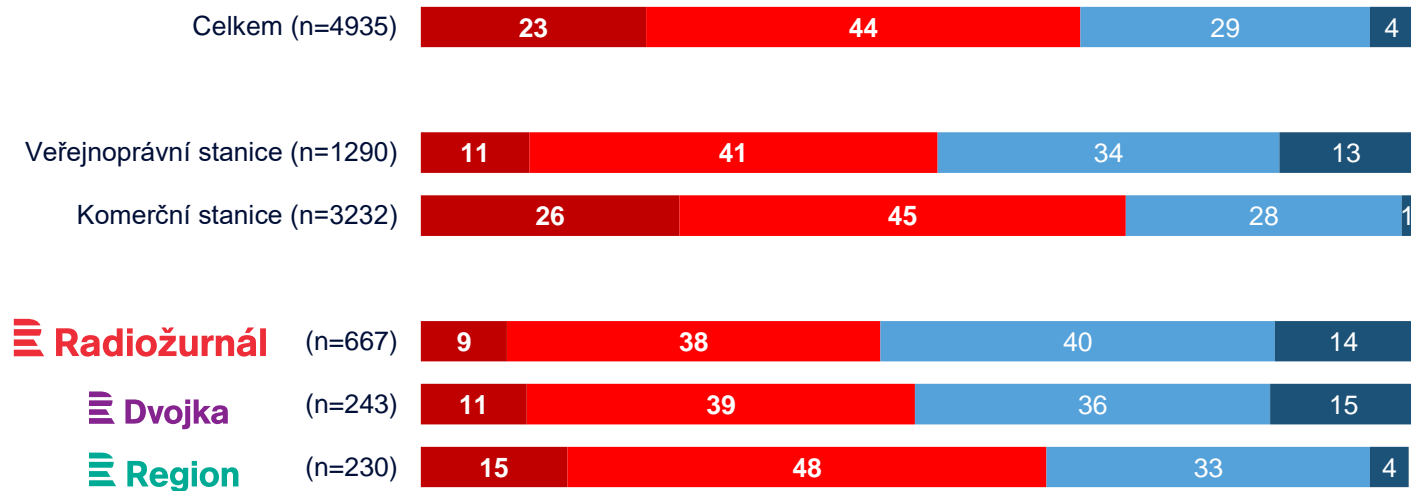
Odpověď na otázku: ***Jak Pokud byste měl(a) možnost upravit program rádia zcela podle Vašich představ, jak byste rozdělil(a) poměr mezi hudbou a mluveným slovem?***

Spokojenost posluchačů s hudbou na hlavních stanicích ČRo

Odpověď na otázku: **Jak hodnotíte hudbu, kterou hraje Vaše nejoblíbenější rádio?**

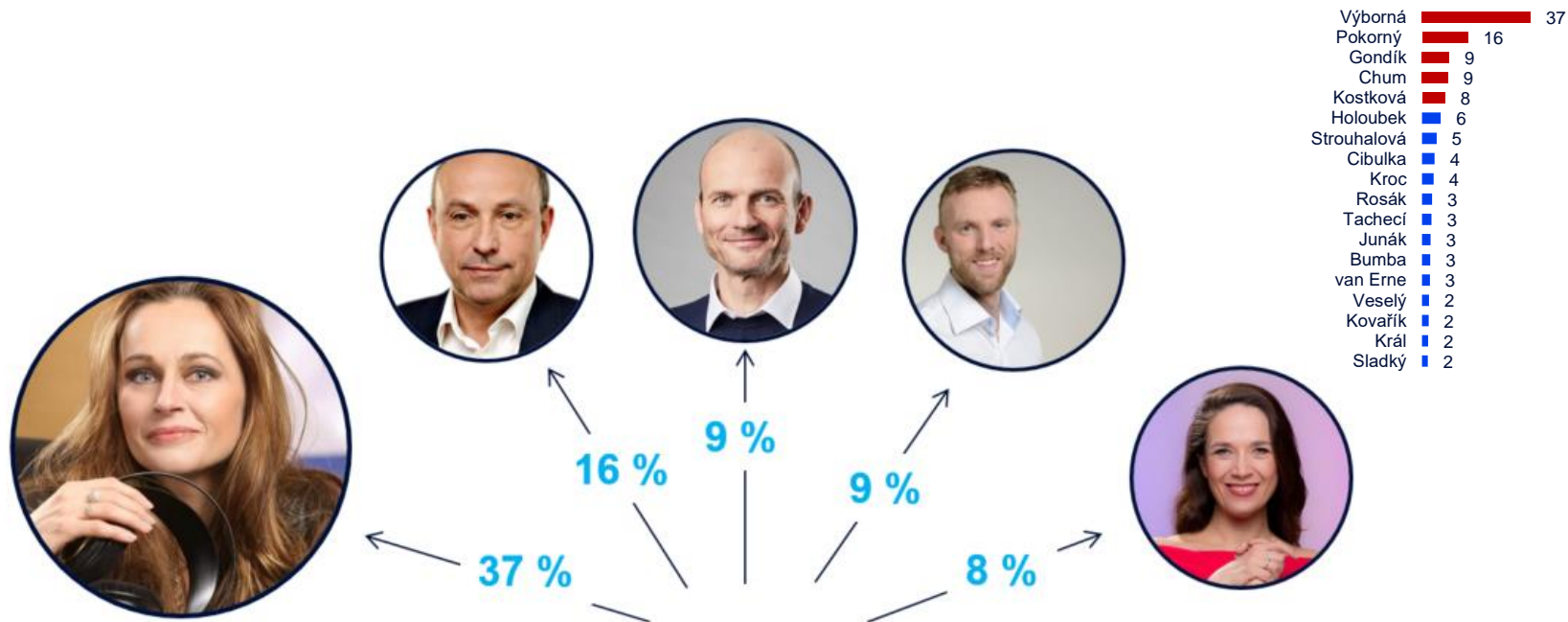
- Je přesně podle mého vkusu, naprosto mi vyhovuje
- Vyhovuje mi
- Občas se mi něco nelíbí, ale převážně mi vyhovuje
- Spíše mi nevyhovuje, ale stanici poslouchám z jiného důvodu než je hudba

Respondenti, kteří mají nějaké nejoblíbenější rádio [údaje v %]

Obliba moderátorů ČRo

Odpověď na otázku: **Kdybyste měl(a) vybrat nejlepšího moderátora nebo dva až tři nejlepší moderátory na Vaší oblíbené stanici, kdo by to byl?**

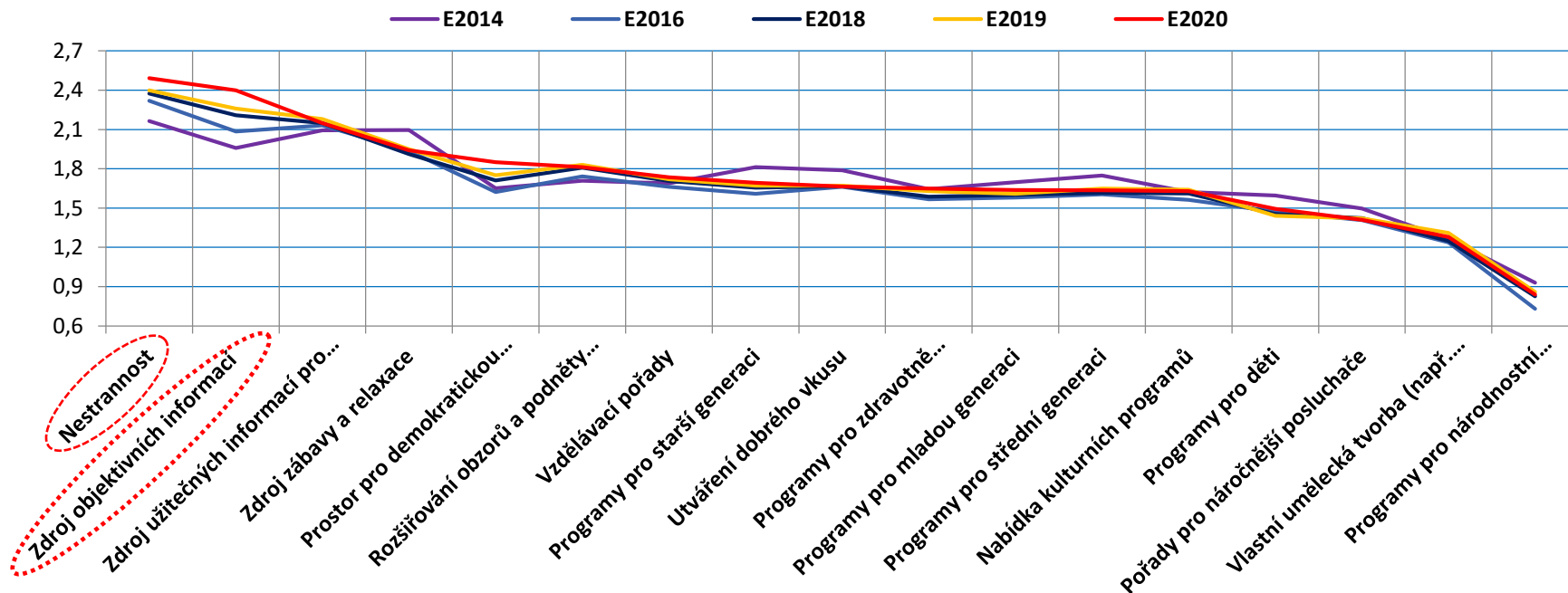
Nejoblíbenějším moderátorem mezi posluchači stanic ČRo je s velkým náskokem Lucie Výborná. Následují s odstupem Jan Pokorný, Dalibor Gondík, Jiří Chum a Tereza Kostková, mezi posledními třemi zmíněnými jsou ale pouze menší rozdíly.

Vnímání veřejnoprávnosti, očekávání a jejich plnění ČRo

Očekávání od veřejnoprávního rozhlasu 2012-2020

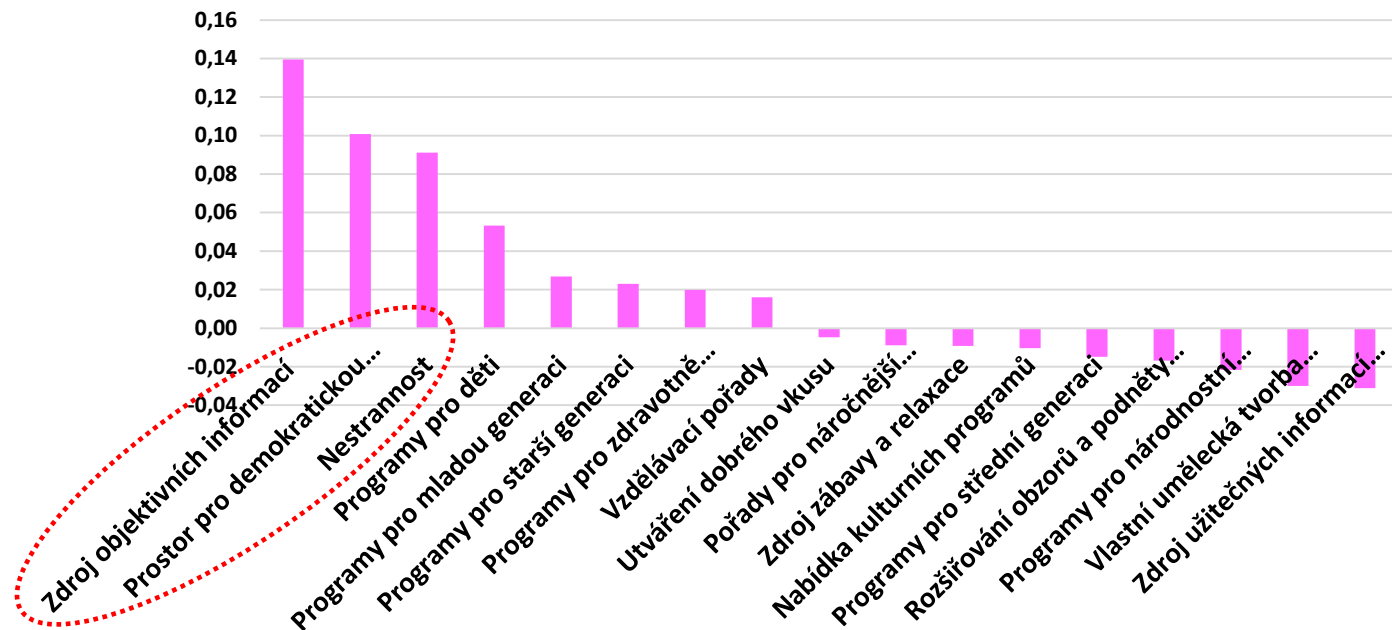
(řazeno dle 2020)

Průměrné hodnocení s orientací škály od nejvyššího k nejnižšímu hodnocení

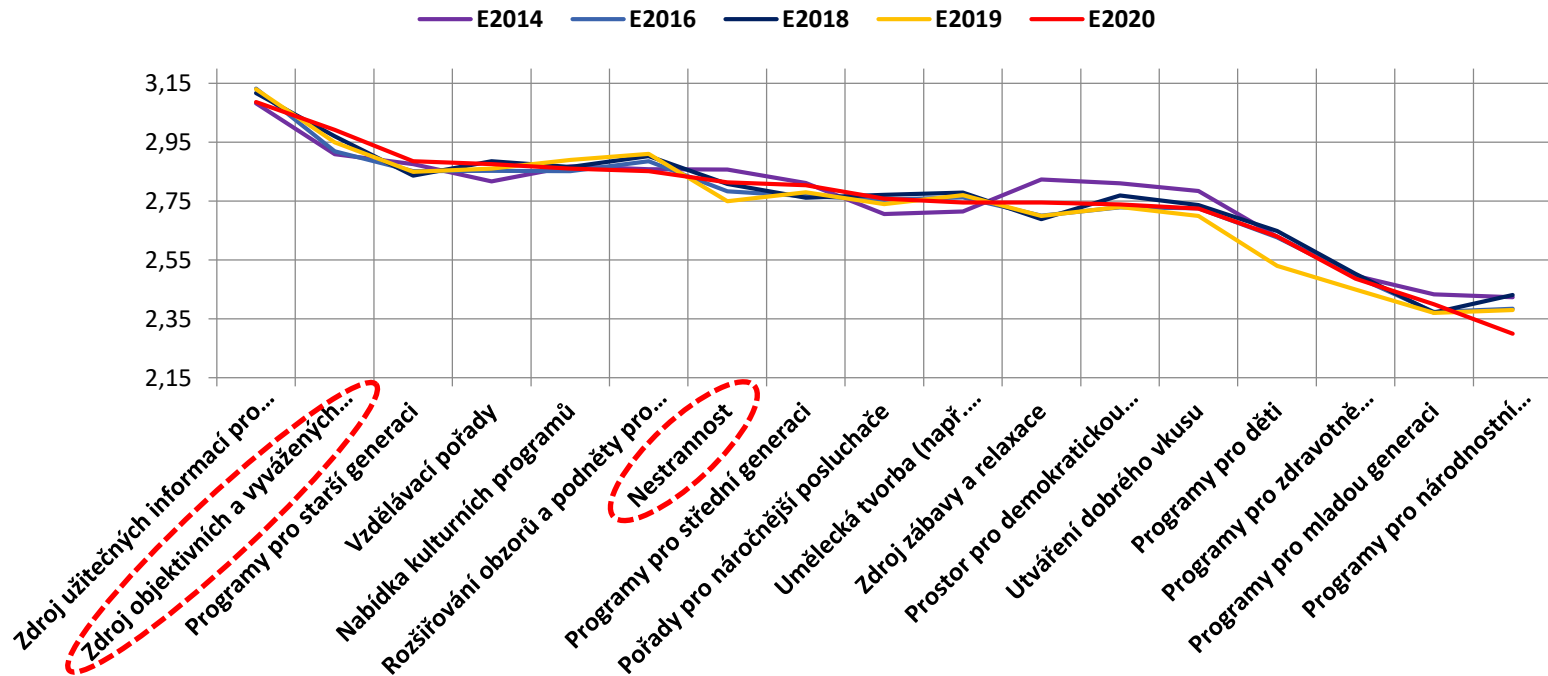
Pořadí úkolů veřejnoprávního rozhlasu v povědomí veřejnosti se od r. 2015 a speciálně od loňského roku změnilo jen málo. Nicméně v roce 2020 sledujeme zvýšení důrazu na nestrannost a objektivitu. Lze předpokládat, že tento jev má vazbu na trend zpochybňování objektivit médií obecně. Posluchači rádií proto očekávají, že to má být právě veřejnoprávní rozhlas, který může plnit roli poskytovatele nestranných a objektivních (spolehlivých) informací.

Rozdíl v očekávání oproti předchozímu roku

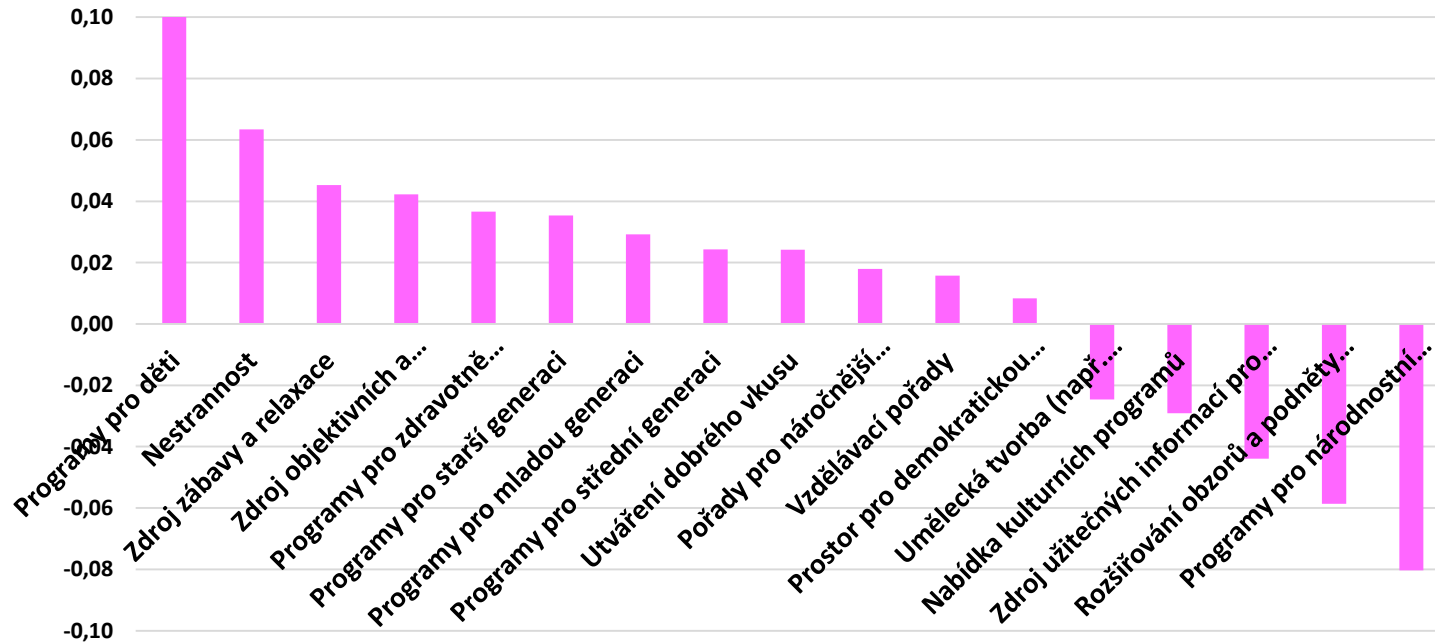
Ve srovnání s rokem 2019 zesiluje akcent na objektivitu informací, prostor pro demokratickou diskusi různých názorů a nestrannost. Toto zdůraznění daných hledisek v roli veřejnoprávního rádia je v současné diskusi o věrohodnosti médií příznak toho, že **úlohou ČRo je poskytovat spolehlivé, přehledné a objektivní informace, na jejichž základě si mohou posluchači utvářet vlastní názor.**

Jak veřejnoprávní rozhlas naplňuje očekávání 2012-2020 (řazeno dle 2020)

Očekávání se celkově pohybují v rozpětí průměrných hodnot 1,7. Naplňování očekávání pak stabilně kolem průměrných 2,2. Dlouhodobě se poměr mezi očekáváním a naplněním podstatně nemění. Rozdíly jsou nejvýraznější u hodnocení nestrannosti (očekávání na 1. místě, naplňování na 7.) Hodnocení nestrannosti se však proti minulému roku mírně zlepšilo. Také jsou mírně lépe hodnoceny programy pro děti a zábavnost programu. Mírný pokles zaznamenaly v povědomí posluchačů programy pro národnostní menšiny.

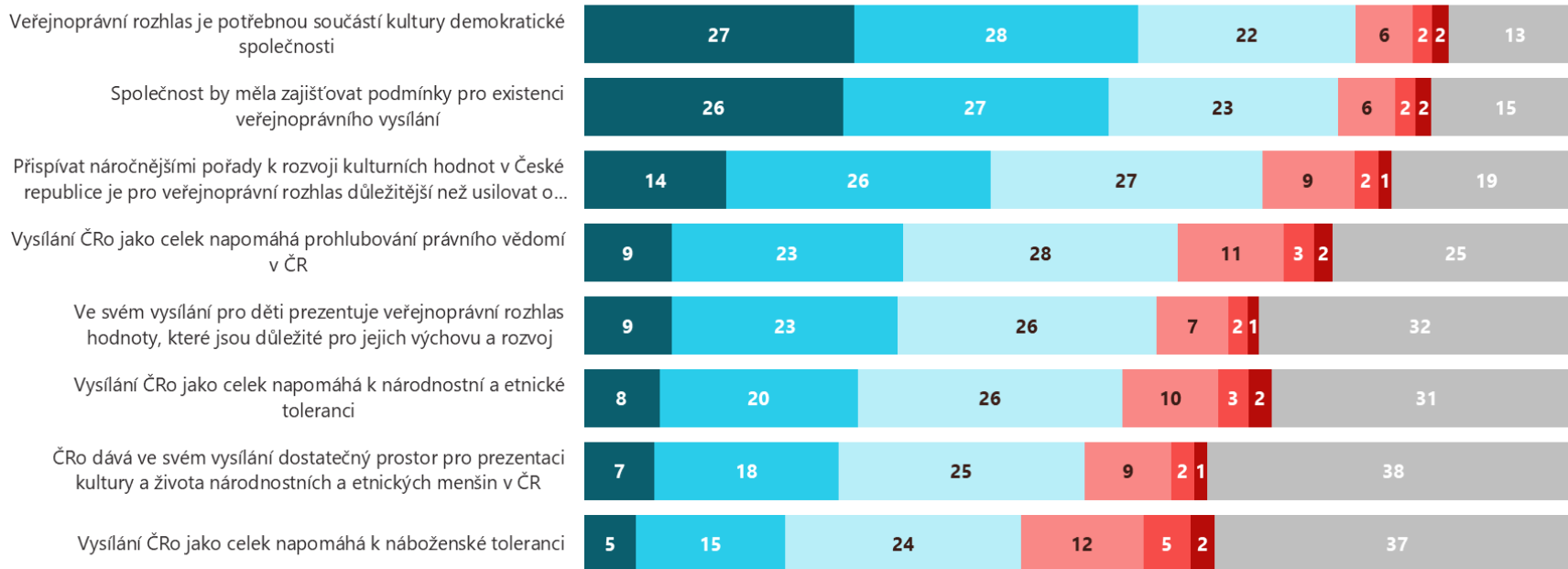
Rozdíl v názoru, jak ČRo plní své úkoly oproti hodnocení v předchozím roce

Změny jsou relativně malé. Nicméně s akcentem na potřebu nestrannosti a objektivity v očekáváních od veřejnoprávního média dobře koresponduje, že v těchto ohledech je výkon ČRo hodnocen alespoň mírně lépe než v předcházejícím roce. Zlepšené hodnocení pořadů pro děti patrně souvisí s hodnocením Rádia Junior (viz dále). Kritičtější posuzování než loni vidíme u programů pro národnostní menšiny a ve sféře poznávací funkce – v rozšiřování obzorů.

Názory na veřejnoprávnost ČRo

■ Naprosto souhlasím
 ■ Souhlasím
 ■ Spíše souhlasím
 ■ Spíše nesouhlasím
 ■ Nesouhlasím
 ■ Naprosto nesouhlasím
 ■ Nevím

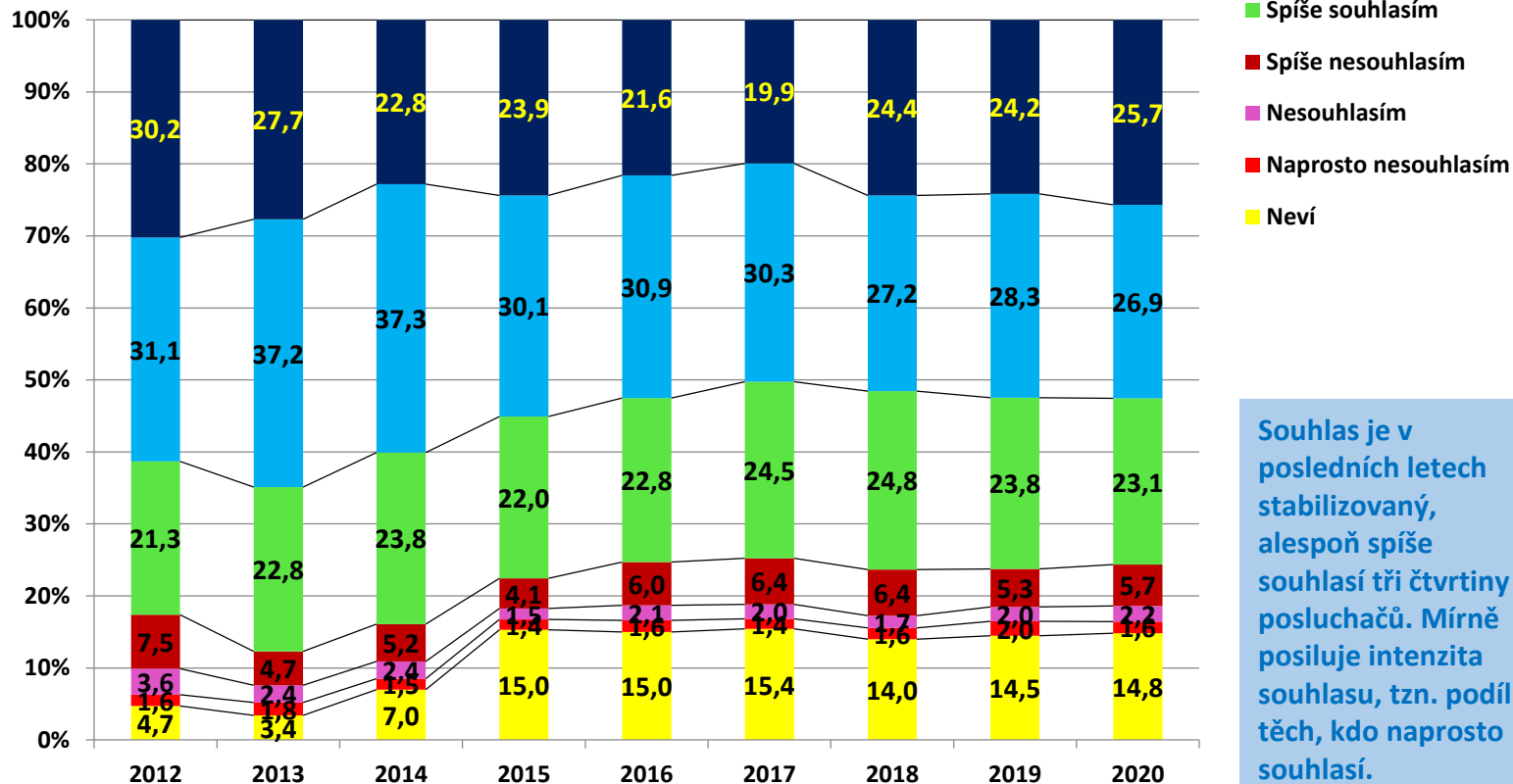

Všichni respondenti, n=4579 [údaje v %]
 V6. Do jaké míry souhlasíte s následujícími názory?

Potřebnost ČRo a zajištění podmínek pro jeho fungování se setkává se silnou podporou ze strany veřejnosti. Na celou řadu funkcí ČRo však nemá významná část spoluobčanů názor (třetina a více).

Názory na tvrzení: „Společnost by měla zajišťovat podmínky pro existenci veřejnoprávního rozhlasového vysílání.“

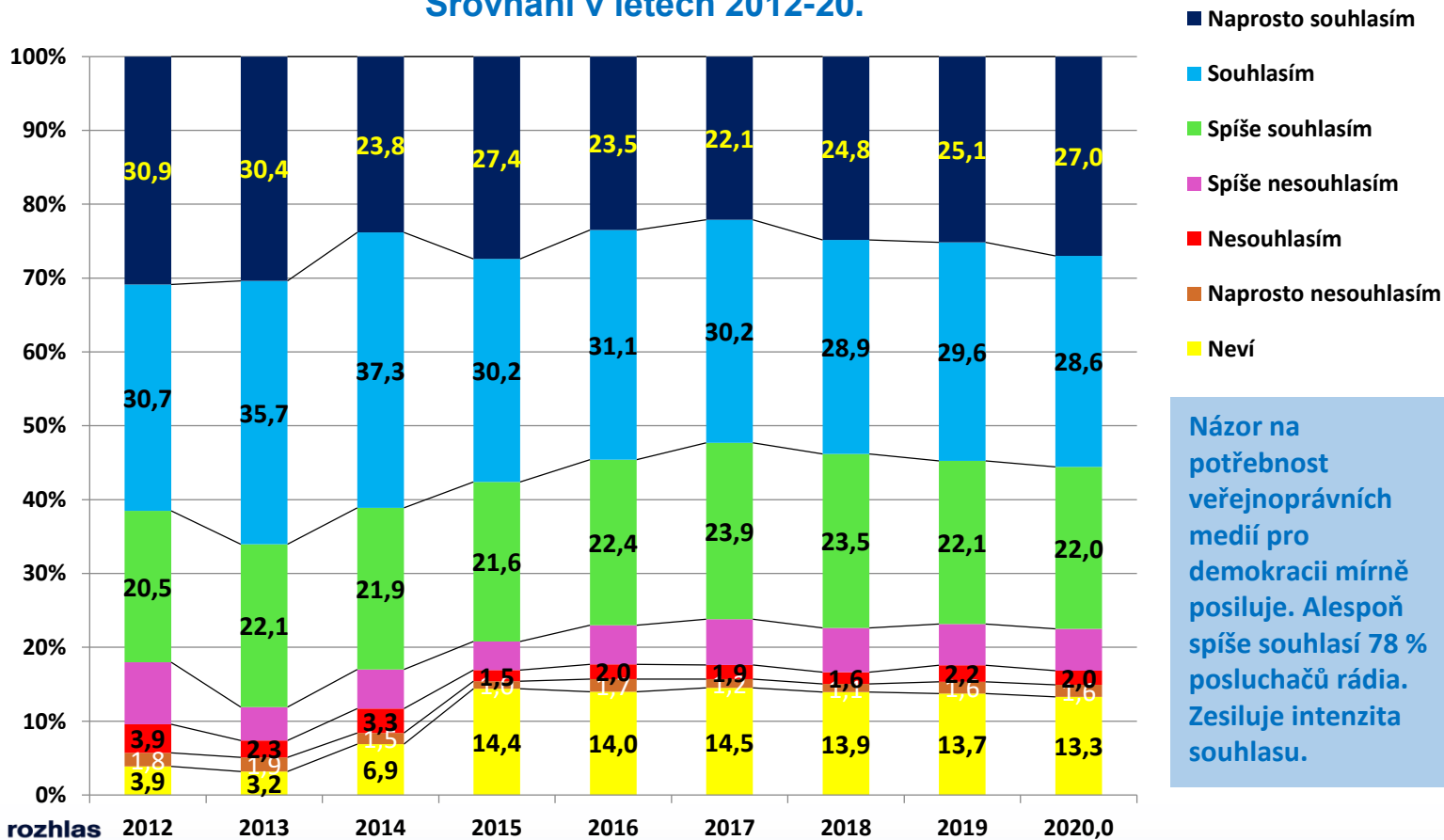
Srovnání 2012-20.

Souhlas je v posledních letech stabilizovaný, alespoň spíše souhlasí tři čtvrtiny posluchačů. Mírně posiluje intenzita souhlasu, tzn. podíl těch, kdo naprosto souhlasí.

Názory na tvrzení: „Veřejnoprávní rozhlas je potřebnou součástí kultury demokratické společnosti.“

Srovnání v letech 2012-20.

Názor na potřebnost veřejnoprávních medií pro demokracii mírně posiluje. Alespoň spíše souhlasí 78 % posluchačů rádia. Zesiluje intenzita souhlasu.

Děkuji za pozornost

Pavel Šimoník – vedoucí Oddělení výzkumu